MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE
ŠONOV

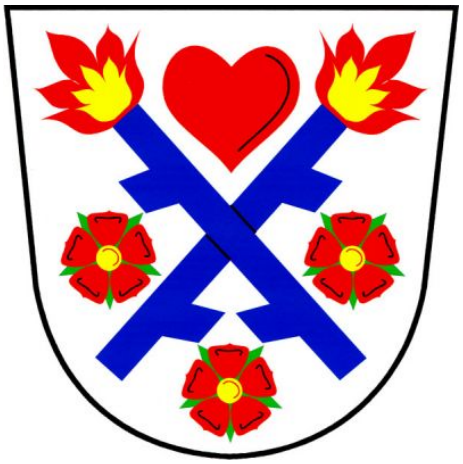

NA OBDOBÍ LET
2016 - 2026

Dne 29.2.2016

Úvod

Tento plán rozvoje obce vznikl za účelem stanovení dlouhodobé koncepce rozvoje s ohledem na priority rozvoje. Součástí plánu je analýza stávající situace, která zahrnuje i výsledky dotazníkového šetření, které proběhlo mezi obyvateli obce a podnikatelskými subjekty. Závěrem analytické části je SWOT analýza. Následuje strategická část – definování strategické vize, určení základních strategických oblastí rozvoje, cílů v jednotlivých oblastech a způsobů, jak je naplnit.

Obec je situována v Broumovském výběžku, v těsné blízkosti města Broumov, v Královéhradeckém kraji. Šonov je součástí Dobrovolného svazku obcí Broumovsko. V rámci tohoto svazku je zpracovávána strategie rozvoje celého regionu, na jejíž východiska tento plán navazuje a svým vyzněním zapadá do celého rámce, zejména v oblasti aktivní politiky zvyšování zaměstnanosti, růstu cestovního ruchu apod. Od roku 2003 obec spadá do Euroregionu Glacensis, ve kterém probíhá intenzivní příhraniční spolupráce na rozvoji, zlepšování kvality života obyvatel a lepších podmínkách pro cestovní ruch v tomto regionu.

Strategický plán rozvoje obce i koncepce celé oblasti Broumovska je v souladu se strategií rozvoje Královéhradeckého kraje. Vize Královéhradeckého kraje, tj. „Královéhradecký kraj – místo pro kvalitní život“, se promítá do cílů samotné obce a navazuje na ni. Výchozí podmínky, totiž rovnoměrný rozvoj měst a obcí, vysoká kvalita života obyvatel, posilování konkurenceschopnosti a vzdělanostní strukturu regionu, jsou integrovány do plánu rozvoje. Plán rozvoje obce Šonov je tak v souladu s nadřazenými strategiemi rozvoje.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Základní přehled:

Status	Obec
LAU 2 (obec)	CZ0523 574511
kraj (NUTS 3)	Královéhradecký (CZ052)
okres (LAU 1)	Náchod (CZ0523)
obec s rozšířenou působností	Broumov
pověřená obec	Broumov
historická země	Čechy
katastrální území	Šonov u Broumova
katastrální výměra	20,74 km2
počet obyvatel	303 (1.4.2014)
zeměpisné souřadnice	50°35'27''s.š., 16°24'6'' v.d.
nadmořská výška	460 m.n.m.
PSČ	549 71
základní sídelní jednotky	1
části obce	1
katastrální území	1
adresa obecního úřadu	Šonov 318 549 71 Šonov u Broumova
starosta	Bc. Vladimír Grusman
oficiální web	www.sonov.cz
email	obec@sonov.cz

Obec Šonov leží v Broumovském výběžku, v Královéhradeckém kraji. V rámci kraje bychom jej nalezli v okrese Náchod, v těsné blízkosti Broumova (severozápadním směrem od Broumova) a táhne se podél hřebene Javořích hor k hranici s Polskem. Je nejdelší obcí Broumovského výběžku (přes 7 km) a zároveň má největší katastrální výměru. Do obce vede pouze jedna komunikace (z Broumova přes Rožmitál), leží v těsné blízkosti státní hranice.

Obec se rozkládá podél Šonovského potoka. Osu obce tvoří místní komunikace, která pokračuje směrem na Broumov. Silnice odbočuje severně na Rožmitál. V obci je řada unikátních usedlostí a roubenek. Převážnou část zástavby tvoří rodinné domky a hospodářská stavení. V obci jsou i větší bytové domy, které byly v minulosti postaveny pro dělníky místní textilky. Správní území má celkovou rozlohu 2 072 ha. Katastr obce se nachází v nadmořské výšce 460 m. n. m.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rozloha celkem [ha]	2074	0	0	0	2074	2074	2074
Orná půda	688	0	0	0	688	688	687
Chmelnice	0	0	0	0	0	0	0
Vinice	0	0	0	0	0	0	0
Sady	4	0	0	0	4	4	18
Zahrady	19	0	0	0	19	19	3
Travní porosty	453	0	0	0	457	457	456
Zemědělská půda celkem	1163	0	0	0	1167	1167	1167
Lesy	773	0	0	0	769	769	769
Vodní plochy	5	0	0	0	5	5	5
Zastavěné území	13	0	0	0	13	13	12
Ostatní	120	0	0	0	120	120	119
Nezemědělská půda celkem	911	0	0	0	907	907	907

Celé území obce Šonov je součástí CHKO Broumovsko. Ochrana přírody zde podléhá a řídí se přísnými stanovenými pravidly, která samozřejmě výrazně ovlivňují další rozvoj obce, veškerou výstavbu a nové investiční záměry.

Zásady ochrany životního prostředí, na něž musí brát obec zřetel, jsou následující:

Základní ochranné podmínky chráněných krajinných oblastí (§ 26 zákona č. 114/1992 Sb.)

Na celém území chráněných krajinných oblastí je zakázáno:

- zneškodňovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody
- tábořit a rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody
- vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní
  a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu
- povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů
- používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti
- stavět nové dálnice, sídelní útvary a plavební kanály
- pořádat automobilové a motocyklové soutěže
- provádět chemický posyp cest
- měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany chráněné krajinné oblasti

Na území první zóny chráněné krajinné oblasti je dále zakázáno:

- umisťovat a povolovat nové stavby
- povolovat a měnit využití území
- měnit současnou skladbu a plochy kultur, nevyplývá-li změna z plánu péče o chráněnou krajinnou oblast
- hnojit pozemky, používat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady

- těžit nerosty a humolity

Na území první a druhé zóny chráněné krajinné oblasti je dále zakázáno

- hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů anebo nevratně poškozovat půdní povrch, používat biocidy, měnit vodní režim či provádět terénní úpravy značného rozsahu
- zavádět intenzivní chovy zvěře, například obory, farmové chovy, bažantnice
- pořádat soutěže na jízdních kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody

Historie

Obec Šonov nemá přesné datum založení, pravděpodobně bylo místo osídleno již ve 12. století německými kolonisty. Je spjatá se založením Broumovského kláštera. Doklad z r. 1286 potom jmenuje oblast mezi řekou Stěnavou a Javořími horami - v tomto roce mohly být břevnovským klášterem založeny obce Šonov a Rožmitál. Základní listina se nedochovala, ale její založení se přičítá potřebám Broumovského kláštera. Původní obyvatelé zásobovali klášter dřevem z hlubokých lesů. Obec se rozrůstala okolo dřevného kostela Jana Evangelisty, postaveného okolo roku 1325, který po všech útrapách v roce 1725 vyhořel. Byl nahrazen kostelem Svaté Markéty. Obec byla vždy hraniční obcí, i za českého království byla hraniční obcí s Pruskem. Důkazem toho je hraniční kámen se směrovým označením dochovaným dodnes. Postupem doby po vykácení lesů se z části obyvatel stali sedláci, kterým broumovský opat přidělil půdu zatíženou robotou. Občané obce museli překonat mnoho úskalí přinášených dobou. K obci patřil porfyrový a melafyrový lom. Těžil se zde také štěrk a železná ruda. Dvakrát bylo v Šonově dobýváno uhlí - r. 1872, kdy byl náklad na těžbu 30 000 guldenů, a vytěžilo se 600 loktů. Těžba byla přerušena a druhý pokus následoval r. 1901-02, ale bez úspěchu. Obec byla zemědělská, ještě v r. 1930 zde hospodařilo 63 sedláků, 78 domkářů, dále zde žilo 44 obchodníků a živnostníků a 110 dělníků. Ani Šonovu se nevyhnul odliv obyvatelstva za prací do průmyslových měst. R. 1885 žilo v obci 1 786 obyvatel, v r. 1930 to bylo pouze 1 085 osob. Obyvatelstvo bylo převážně katolické. Žilo zde také asi 50 - 60 baptistů, kteří v r. 1922 vybudovali za pomoci příspěvků mnoha dalších baptistických obcí malý kostelík. Později Češi kostel zbořili. Dnešní kostel na kopečku nad vesnicí patří k broumovské barokní skupině.

Několik dat z historie:

- 1300 první písemná zmínka o obci
- 1432 obec vyrabována husity
- 1629 do nového kostela vysvěceny zvony páterem Bernardem, se jmény Zuzana a Markéta / od toho název kostela/
- 1680 Šonovští se zúčastnili povstání nevolníků pod vedením Jiřího Kunzela, Jiřího Schona a Jiřího Pohla. Povstání bylo potlačeno a 30. srpna 1680 byli všichni v útrpném právu zbaveni života
- 1727 položen základní kámen obecní fary a kostela Svaté Markéty
- 1758 na choleru zahynula třetina občanů obce
- 1791 po sčítání obyvatel bylo v Šonově 1587 lidí
- 1866 při válce mezi Pruskem a Rakouskem uteklo z obce 548 občanů, obec byla vydrancována a vypálena
- 1885 vybudována silnice do Broumova - slouží do dnešní doby
- 1914 zaveden elektrický proud
- 1938 pro vpádu německých vojsk odsunuli Čechy mimo Říši

- 1945 9. 5. 1945 německá vojska ustupovala přes obec a za ní šla sovětská armáda, obojí armády obec vyrabovaly
- 1945 27. 05. 1945 obsadila obec Polská armáda, ale velením vítězných mocností byla obec přidělena Československé republice. V červenci začala konfiskace majetku Němců a v září odsun 170 rodin do Německa. Do jejich usedlostí se nastěhovali přistěhovalci a ostudou je zavraždění dr. Albana Pause a Osgara Smitha - kněží z obce.

Z novodobých dějin: obec se rozdělila na dolní a horní obec. Vznikla dvě zemědělská družstva, teprve až v 60 letech se vše urovnalo do společného bytí občanů obce.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

V obci žije trvale celkem 301 obyvatel, z toho 149 mužů a 152 žen. Ve věku nad 65 let je celkem 46 obyvatel. V produktivním věku (15-65 let) je 197 obyvatel (pozn. – údaje k 31. 12. 2014). Z hlediska demografického je obec tvořena převážně občany v produktivním věku. Za období posledních 7 let se počet trvale žijících obyvatel výrazně nemění. Mění se ovšem věkové složení lidí. Průměrný věk v obci za 7 let stoupl o 2,2 roky a je to způsobeno tím, že lidí v důchodovém věku nad 65 let přibylo za 7 let o 40%. Oproti tomu narozených dětí je v obci o 11% méně.

Stav obyvatel

k 31.12.2014

	Počet obyvatel celkem	v tom podle pohlaví		v tom ve věku (let)			Průměrný věk
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více	
2007	300	141	159	69	198	33	36,8
2008	300	139	161	65	199	36	37,6
2009	318	143	175	74	208	36	36,2
2010	329	149	180	82	208	39	35,4
2011	324	153	171	73	208	43	37,5
2012	304	147	157	62	203	39	38,5
2013	303	148	155	60	202	41	38,9
2014	301	149	152	58	197	46	39,0

Zdroj: ČSÚ

Pokud se podíváme na vzdělání obyvatel, tak téměř 50% lidí má střední vzdělání bez maturity. Téměř 35% lidí má pouze základní vzdělání a 13% obyvatel obce Šonov dosáhlo úplného středního vzdělání s maturitou.

Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

k 31.12.2014

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		234	113	121
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	1	1	-
	základní včetně neukončeného	73	30	43
	střední vč. vyučení (bez maturity)	122	68	54
	úplné střední (s maturitou)	31	11	20
	nástavbové studium	2	1	1
	vyšší odborné vzdělání	2	-	2
	vysokoškolské	3	2	1

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobě se stav lidí moc nemění, i když v posledních letech lze pozorovat spíše úbytek obyvatelstva, a to i přesto, že v roce 2006-2010 bylo více lidí přistěhovaných. Od roku 2011 je odstěhovaných lidí více, což je hodně ovlivněno hospodářsky slabým regionem, velkým oslabením textilního průmyslu i vývojem v zemědělské oblasti. I přes stálý počet obyvatel se i v Šonově projevuje trend stárnutí obyvatel.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je předpoklad dalšího stárnutí obyvatelstva a postupný růst skupiny seniorů. S tím souvisí samozřejmě i postupný úbytek ekonomicky aktivního obyvatelstva a snižování počtu dětí. Cílem obce by tedy mělo být vytvářet takové podmínky, aby udrželo mladé obyvatele v obci, aby měli motivaci zůstat v obci a zakládat rodiny. Stejně tak je nutné myslet na rostoucí skupinu seniorů a jejich kvalitu života.

Pohyb obyvatelstva - vybrané území
Absolutní údaje
obec
k 31. 12. 2014

	Střední stav obyvatel	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek (úbytek)			Sňatky	Rozvody
						přirozený	stěhováním	celkový		
2004	303	1	5	6	21	-4	-15	-19	1	4
2005	289	6	4	3	12	2	-9	-7	-	3
2006	284	6	2	11	9	4	2	6	-	1
2007	292	8	4	16	8	4	8	12	2	2
2008	296	4	3	15	16	1	-1	-	-	2
2009	303	7	4	30	15	3	15	18	-	3
2010	324	5	3	16	7	2	9	11	1	2
2011	332	1	5	11	25	-4	-14	-18	1	-
2012	321	1	5	8	24	-4	-16	-20	1	-
2013	302	4	2	8	11	2	-3	-1	-	1
2014	305	4	4	6	8	-	-2	-2	-	2

Zdroj: ČSÚ

Sociální situace

V rámci sčítání lidu v roce 2011 se zkoumala i národnostní příslušnost obyvatel obce Šonov. Z hlediska těchto oficiálních údajů jsou počty obyvatel jiných národností v obci zanedbatelné. Z celkového počtu se přihlásili 3 obyvatelé ke slovenské národnosti, jinak ostatní zúčastnění jsou české národnosti. Bohužel 114 lidí se k národnosti nevyjádřilo.

Problémy s národnostními menšinami a sociálně slabými obyvateli nejsou, sociopatologické jevy se nevyskytují.

Pořádané akce

Obec působí kompaktním a upraveným dojmem, během roku se v Šonově koná řada zajímavých kulturních a společenských akcí, například pálení čarodějnic, stavění máje, farmářské slavnosti, nohejbal, dětský maškarní karneval, rybářské závody, obecní bál, dětský den, vánoční setkání aj.

Přehled kulturních, sportovních a společenských akcí je dostupný v Šonovském zpravodaji nebo na webových stránkách a zahrnuje cca 10-20 akcí za rok, pořádaných buď přímo v obci, nebo v jejím okolí, vč. akcí regionálních.

Spolky

V obci působí tyto spolky a organizace: Myslivecký spolek Šonov a Místní organizace Českého svazu chovatelů.

Informovanost občanů

Obec využívá několik informačních kanálů: www stránky obce, kde jsou všechny podstatné informace o

dění v obci, dění v okolí i plánovaných a uskutečněných akcích, Šonovský zpravodaj, který vychází 7x ročně a standardní způsoby, jako jsou obecní vývěsky a obecní rozhlas.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

V obci má sídlo celkem 69 hospodářských subjektů, z toho 36 se zjištěnou aktivitou. Z toho cca 20% podniká v zemědělství, 17% ve stavebnictví, 14% v průmyslové výrobě, 14% v obchodě, dále v peněžnictví, ubytování a pohostinství, apod. Podrobný přehled je v následující tabulce.

76 % hospodářských subjektů jsou živnostníci, 7% jsou zemědělští podnikatelé a 14% tvoří obchodní společnosti.

V obci je velice silná tradice zemědělské výroby. Největší význam v obci má Zemědělské družstvo z důvodu velkého majetku a vlivu na vzhled obce. Zaměstnává 40 lidí z obce. V obci je několik nevyužívaných a chátrajících objektů (brownfields) s potenciálem využití pro podnikání, ale vše je v majetku soukromé osoby, která objekty nechce k podnikání poskytnout.

Cestovní ruch je zastoupen několika ubytováními v soukromí, vč. turistické ubytovny, kterou vlastní a provozuje obec. Obec je prezentována jako klidné tiché místo uprostřed nádherné přírody.

Spolupráce podnikatelů s obcí je na velmi dobré úrovni, vzájemně se podporují a vychází si vstříc.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

Období: 31. 12. 2014

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	69	36
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	12	7
B-E Průmysl celkem	8	5
F Stavebnictví	10	6
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	10	5
H Doprava a skladování	.	.
I Ubytování, stravování a pohostinství	3	3
J Informační a komunikační činnosti	.	.
K Peněžnictví a pojišťovnictví	7	3
L Činnosti v oblasti nemovitostí	4	1
M Profesní, vědecké a technické činnosti	.	.
N Administrativní a podpůrné činnosti	.	.
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	.	.
R Kulturní. zábavní a rekreační činnosti	2	1
S Ostatní činnosti	4	2
X nezařazeno	.	.

Podnikatelské subjekty podle odvětví

Období: 31. 12. 2014

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	12	7
B-E Průmysl celkem	8	5
F Stavebnictví	10	6
G Velkoobchod a maloobchod...	10	5
H Doprava a skladování	-	-
I Ubytování, stravování a pohostinství	3	3
J Informační a komunikační činnosti	-	-
K Peněžnictví a pojišťovnictví	7	3
L Činnosti v oblasti nemovitostí	4	1
M Profesní, vědecké a...	-	-
N Administrativní a podpůrné činnosti	-	-
O Veřejná správa a obrana...	2	1
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	-	-
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2	1
S Ostatní činnosti	4	2
X nezařazeno	-	-

Podnikatelské subjekty podle právní formy

Období: 31. 12. 2014

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	69	36
Fyzické osoby	51	26
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	42	21
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	6	2
Zemědělští podnikatelé	2	2
Právnické osoby	18	10
Obchodní společnosti	5	4
akciové společnosti	.	.
Družstva	2	2

Podnikatelské subjekty

- Zemědělské družstvo Šonov u Broumova

Zemědělské družstvo funguje již od roku 1992 a zabývá se především rostlinnou a živočišnou výrobou a zemědělskou prvovýrobou. Nabízí k prodeji selata a vykrmená prasata. Protože ZD Šonov provozuje také

Lom Rožmitál, v její nabídce lze najít také lomový kámen a tříděné kamenivo. Zemědělské družstvo má sídlo přímo v obci a působností pokrývá celý okres Náchod. Zemědělské družstvo je významným zaměstnavatelem v oblasti. Zaměstnává 40 obyvatel obce, což představuje 30%, čili třetinu ekonomicky aktivního obyvatelstva obce.

- Ovčí farma Šonov

Ovčí farma byla založena v roce 1995. Již od první chvíle bylo prioritou faremní zpracování ovčího mléka. Byla vybudována dojírna na ovce a výrobna na zpracování ovčího mléka. Ovčí mléko se zpracovává na čerstvé, zrající i dlouhozrající sýry, přírodní jogurty a jogurtové nápoje s probiotickou kulturou. V roce 2014 byly postaveny zrací boxy, kde sýry zrají i více než půl roku. Výrobky jsou certifikované kontrolní organizací KEZ.

- Honební společnost Šonov

Společnost byla založena v roce 1992 jako nezisková instituce sloužící domácnostem. V okolí obce provádí lov a odchyt divokých zvířat a související činnosti s tím.

- Šonovský vrch, družstvo

Družstvo bylo založeno v roce 2008 a poskytuje pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor bez poskytování jiných než základních služeb zajišťujících řádný provoz nemovitostí, bytů a nebytových prostor

- Místní organizace Českého svazu chovatelů Šonov

Základní organizace chovatelů v Šonově byla založena v roce 1962. Vznikla v době, kdy i ostatní obce a města v okolí zakládali chovatelské organizace. Ovšem do dnešních dnů zůstaly v Broumovském výběžku jen dvě organizace, a to je Šonovská a Otovická. Členové, kteří stáli u zrodu organizace, přivedli k chovatelství a šlechtění své děti a tak to postupuje dále. Množství členů kolísá, ale situace je stále dobrá. Byly doby, kdy v organizaci působilo i přes 40 členů. Dnes má Šonov celkem 21 členů včetně mládežníků.

Od založení až po současnost organizace je jejím cílem šlechtění a vystavování holubů, králíků a drůbeže. Šlechtitelské činnosti se členové věnují po celý rok. Organizace pořádá pravidelně každý rok jednu výstavu, a to v areálu chovatelů v Šonově. Jedná se o místní výstavu, ale s dlouholetou tradicí a hojnou účastí.

- Myslivecký spolek Šonov

Myslivecký spolek Šonov funguje od roku 1992 a v současné době má 14 členů. Účelem spolku je společný výkon práva myslivosti, ochrana přírody, krajiny a v ní volně žijící zvěře, jakož i ochrana životního prostředí a práce s dětmi a mládeží. Sdružení se aktivně účastní společenského života v obci, zejména pořádáním akcí, jako jsou každoroční stavba májky, pálení čarodějnic a pořádání taneční zábavy „Poslední leč“.

Turistické cíle

Okolí obce nabízí řadu turistických stezek a cyklotras. Lákadlem pro turisty je Homole, nebo někdy také Sopka (německy *Gold Koppe*), což je hora v Javořích horách, východně od vesnice Šonov. Celá hora se nachází v ČR. Na vrcholku hory je ventarola s únikem teplého vzduchu, jedná se o asi 4 m hlubokou

skalnatou jámu. K hoře vede zelená stezka, která začíná v obci a měří celkem cca 9km a končí u Kostela sv. Markéty v Šonově. Kostel sv. Markéty je perlou Broumovska. Nalézá se nad hřbitovem a kolem něj prochází turistická i cyklistická stezka.

Ve většině turistických průvodců Broumovskem jsou trasy v obci a okolí uváděny.

- Kemp Šonov

Kemp leží přímo v obci. Ubytování je možné v apartmánu, pokojích, vlastních stanech nebo karavanech. Součástí je kantýna a bar. V areálu je bazén pro děti, stolní tenis, kulečník, petanque, hřiště na basketbal, volejbal, badminton. Kapacita kempu bývá zcela naplněna převážně zahraniční klientelou (zejména Holanďané).

V okolí jsou Broumovské stěny, Adršpach - skalní město, hluboké soutěsky, skalní labyrinty, hora Božanovský Špičák, Pánův kříž v Broumovských stěnách.

- Penzion U Pitašů

Malý penzion vzniklý přebudováním podkroví typického statku broumovského typu. Pro hosty je k dispozici celé podkroví s třemi pokoji, společnou kuchyňkou a kulečníkovým stolem. Hosté penzionu mají k dispozici nově otevřený klub s venkovním posezením a grilem. Parkování aut je přímo u statku. K dispozici jsou 2 dvoulůžkové pokoje, 1 čtyřlůžkový pokoj, možnost pronájmu dětské postýlky. Možnost stanování na zahradě.

- Turistická ubytovna

Turistická ubytovna je v provozu celoročně, jejím vlastníkem a provozovatelem je přímo obec. Je umístěna v budově obecního úřadu Šonov a Mateřské školy v centru obce u hlavní příjezdové komunikace do obce od města Broumova. Ubytovna slouží jak pěším turistům, tak i cyklistům. Ubytovací kapacita je pro 4 osoby s možností dalších 2 přistýlek. Vybavení je tedy připraveno pro 6 osob. Vybavení ubytovny zahrnuje samostatné WC se sprchovým koutem, kuchyňku (lednice, mikrovlnná trouba, varná konvice, el. dvouplotýnkový vařič, nádobí) s jídelním stolem a židlemi, ložnici se 4 postelemi, 2 křesly s možností rozložení na postel, nočními stolky a skříněmi na oděvy. Kapacita ubytovny bývá zcela naplněná.

Trh práce

Dle údajů na konci roku 2014 bylo v obci 140 ekonomicky aktivní lidí, z toho 68% lidí je v zaměstnaneckém poměru, 11% lidí pracuje na vlastní účet, 2% jsou aktivně pracující důchodci. Přesný počet je v tabulce níže. Průměrná míra nezaměstnanosti v okrese se dlouhodobě pohybuje kolem 7%, část obyvatel je zaměstnaných v obci, 25% jich za prací dojíždí do jiné obce, 3% do jiného kraje.

Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Vyjíždějící celkem			51
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		41
	v tom	v rámci obce	-
		do jiné obce okresu	35
		do jiného okresu kraje	2
		do jiného kraje	4
		do zahraničí	-
	vyjíždějící do škol		10
	v tom	v rámci obce	-
		mimo obec	10

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

			Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			140	74	66
v tom	zaměstnaní		122	67	55
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	95	52	43
		zaměstnavatelé	1	-	1
		pracující na vlastní účet	16	12	4
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	3	2	1
		ženy na mateřské dovolené	1	-	1
	nezaměstnaní		18	7	11
Ekonomicky neaktivní celkem			161	71	90
z toho	nepracující důchodci		72	31	41
	žáci, studenti, učni		46	21	25
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			21	10	11

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura (v obci, v jednotlivých částech)

Obec v roce 2010 vybudovala veřejný vodovod a současný provozovatel akciová společnost VAK Náchod napojila obec na veřejnou síť vodovodů Broumovska. Jediná závada v obci je, že není veřejná kanalizace. Dochází zde k individuálnímu čištění. O výstavbě kanalizace obec neuvažuje, vzhledem k délce obce (jedná se o nejdelší obec na Broumovsku) a řídké zástavbě by byla její výstavba naprosto neefektivní, téměř nemožná. Proto i do budoucna se bude odkanalizování řešit individuálními ČOV. V obci není zaveden plyn.

Sběr a svoz nebezpečných složek komunálního odpadu je zajišťován firmou Marius Pedersen a.s. Nejbližší sběrný dvůr firmy Marius Pedersen a.s. je v Heřmánkovicích. Informace o sběru jsou zveřejňovány na úřední desce obecního úřadu, výlepových plochách, místním tisku, letáky a na internetových stránkách obce. Obec přispívá na svoz komunálního, nebezpečného a velkoobjemového odpadu, stejně tak i na zpětný sběr elektrozařízení. Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu se uskutečňuje zpravidla 2x ročně. Komunální odpad se třídí na tříděný odpad, kterým je papír, nápojové kartony, sklo, kovy, oděvy a textil, plast, včetně PET lahví, objemný odpad, nebezpečné složky komunálního odpadu a směsný odpad. Tříděný odpad je shromažďován do zvláštních sběrných nádob na šesti místech v obci. Zvláštní sběrné nádoby jsou barevně odlišeny a označeny příslušnými nápisy - plasty, PET lahve, barva žlutá a sklo, barva zeleno-bílá, kovy, barva hnědá a textil s oděvy, barva bílá.

Dopravní infrastruktura

Do obce vede pouze jedna komunikace, silnice III/30324, která je dlouhá cca 5 km a vede z Broumova do

Šonova. Nyní je v jednání oprava a zpevnění celé silnice, včetně zesílení konstrukce vozovky. Součástí je obnovení odvodnění vozovky, mostku a všech příčných propustků. Stávající komunikace je užší než 5,5m, což je nevhodné pro obousměrný provoz na komunikaci.

Železnice obcí nevede. Nejbližší železniční stanice je v 5 km vzdáleném Broumově, kde železniční trať začíná. Odtud trať vede do Teplic nad Metují, Hronova, Náchoda, Trutnova, ale také na polskou stranu, např. Kamiennia Góra, Walbrzych, ….

Nejbližší dálnice, D11, je v Hradci Králové. Z Šonova je to cca 80 km po silnici II a I třídy s dobou dojezdu přibližně 1hod 45 min.

Místní komunikace

Samotný Šonov je dlouhý něco přes 7 km. Od začátku obce po konečnou stanici autobusu je však vzdálenost cca 4 km. Silnice je v zimě udržovaná samotnou obcí.

Cyklostezky a cyklotrasy

Trasa č. 4002 - Javoří hory (35 km), v terénu modré značení

Trasa vede lesními cestami Javořích hor, neprochází po hlavním hřebeni. Osada Janovičky nabízí pěkné výhledy do Broumovské kotliny a na pásmo Broumovských stěn i Javořích hor. Další krajinářsky krásné pohledy jsou ze spojovací cesty Šonov - Otovice. Návaznost na cyklotrasy č. 4020 (v Otovicích) a č. 4000 (v Božanově). Trasa vede po klidných lesních a polních cestách.

Trasa 4148 – (8km), v terénu zelené označení

Trasa začíná na hraničním přechodu Šonov a vede po silnici III třídy do Šonova. Odtud dále po silnici II třídy do Broumova. kde se napojuje na cyklotrasu č. 4020 vedoucí do Meziměstí a polského Mieroszówa.

Pro dopravu do turisticky zajímavých míst Kladského pomezí, Krkonoš a do polských Stolových hor lze využít pravidelné linky cyklobusu. Autobus jezdí v době červenec-srpen každý den, od konce května do konce září jezdí jen v sobotu a v neděli. Cyklobus má dvě trasy, červenou a modrou. Červená trasa vede po trase Hradec Králové - Náchod - Adršpašsko-teplické skály - Pomezní Boudy. Autobus vyráží v 7.15 z Hradce Králové a jede cca 4 hodiny na Pomezní boudy a zpět odjíždí v 15.35 a končí v Náchodě. A modrá trasa vede mezi stanicemi Náchod – Kudova Zdrój – Karlów – Broumov. Tento autobus vyjíždí v 8.15 a 12.15 z Náchoda a zpět se vrací v 10.25 z Broumova nebo v 15.10 z Wambierzyc.

Dopravní obslužnost

O veřejnou dopravu do obce se stará firma P-transport Broumov. Z Šonova autobus odjíždí cca 9x za den, první autobus jede v 4.31 hod a poslední v 18.55 hodin. Autobus jede cca 20 minut přes Rožmitál do Broumova. Zpáteční autobus jede první z Broumova v 5.10 ráno a pak cca každou 1,5hodinu. Posledním autobusem z Broumova v 18.40 se lze do Šonova dostat v 18.53hodin. O víkendech pak jezdí 1 spoj denně.

5. Vybavenost obce

Zdravotnictví

Za zdravotnickými službami musí obyvatelé dojíždět. Nejčastější a nejbližší je Broumov, kde jsou dostupné základní ordinace (v rámci polikliniky či soukromé ordinace lékařů) a pohotovosti. Nemocnice v Broumově je vybavena lůžky pro následnou péči a je tu oddělení interny. V Broumově je i výjezdové pracoviště Rychlé záchranné služby. Nejbližší nemocnice je v Náchodě.

Sociální péče

V obci byl po rekonstrukci objektu bývalého obchodu otevřen dům pro seniory. Ve dvoupodlažním objektu s výtahem vzniklo 8 bytových jednotek, pro 2 osoby na bytovou jednotku a s maximální kapacitou 16 osob. Venkovní prostory zahrnují zahradu s přiléhající vodní plochou a autobusovou zastávku. Ošetřovatelskou péči si musí každý obyvatel zajišťovat sám. Je nutné, aby zájemci byli soběstační, popřípadě měli k dispozici ošetřující osobu.

Další sociální služby zajišťuje Centrum sociálních služeb Naděje Broumov. Příspěvková organizace Města Broumova zajišťující sociální služby občanům Broumovska v jejich složitých životních situacích. Centrum sociálních služeb Naděje zaštiťuje v současnosti 4 registrované sociální služby: Domov pro seniory, Pečovatelská služba, Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi a Odborné sociální poradenství.

Kultura a péče o památky

Dominantou obce je kostel svaté Markéty postavený v letech 1727-30 a šolcovský dvůr stavěný ve stejné době. Kostel byl postaven Otmarem Zinklem podle návrhu Ignáce Dietzenhofera. Jeho zvláštností je, že oltář není veden na východ, ale směřuje ke klášteru v Broumově. Na místním hřbitově je kaple Panny Marie, postavená o padesát let později.

Do vybavenosti obce patří mateřská školka s kapacitou 20 dětí, obecní knihovna a pohostinství. Kulturní dům prošel rekonstrukcí prostor přízemí, kde je v současnosti v provozu hospoda. V prvním patře je sál, který na rekonstrukci dosud čeká. Kulturní dům je majetkem obce, hospoda se v tuto chvílí pronajímá. Z prostor, kde dříve bývala pošta, byla vybudována turistická ubytovna. V současné době není v obci ani pošta, ani obchod. V minulosti byl v obci obchod, jeho činnost byla však proděleční, proto skončil a dům byl přebudován na Domov pro seniory. Do obce nyní zajíždí jednou týdně řezník a pekař.

V rámci festivalu „Za poklady Broumovska“ se v šonovském kostele sv. Markéty každé léto odehrává jedinečný koncert, který dokáže naplnit kostel do posledního volného místa.

Kulturní památky

- Kostel sv. Markéty - První kostel, který stál v obci, byl dřevěný kostel sv. Jana Evangelisty, který fungoval již od roku 1354. V letech 1547 a 1688 byl opravován, ale bohužel roku 1775 shořel. Nyní na jeho místě stojí kaple P. Marie. Po zániku tohoto kostela přešla farnost ke kostelu sv. Markéty, který leží o samotě na vrchu západně nad obcí. Za svůj vznik vděčí zejména broumovskému opatu Otmaru Zinkemu. Stavba probíhala v letech 1727 - 1730. Kostel byl postaven pravděpodobně podle plánů Kiliána Ignáce Dietzenhofera, autorství však vyplývá pouze z jeho činnosti pro Břevnovsko-broumovské benediktiny. Stavba je zajímavě orientovaná štítovou zdí s věžemi směrem k Broumovskému klášteru. Má velmi členitý půdorys a je hladce omítaná s výplněmi a s vrhanou omítkou. Na západní straně úhlopříčně vyčnívají z jediné lodi věže, na východě sakristie a depozitář. Uvnitř kostel měří 31m na délku a 12m na šířku, ale svou bohatou členitostí působí větším dojmem než doopravdy je. Kněžiště zdobí půlkruhový vítězný oblouk s vroubenými pilastry. Stavba má šest vchodů, z toho tři vedou do předsíně a tři do lodi. Tři postranní vchody uprostřed lodi vedou do předsíně, do sakristie a do depositáře. Okna jsou umístěna v kamenném ostění a jsou trojích tvarů. Malbu kostela provedl v roce 1867 František Šrůtek z Náchoda. Zvony v kostele sv. Markéty byly v roce 1916 rekvírovány (3 ze 4) pro válečné účely. Proto byly v roce 1927 pořízeny zvony nové od Oktáva Wintra z Broumova. Tyto zvony až na jeden byly opět zrekvírovány v druhé světové válce. Zvon, který zůstal, byl v devadesátých letech převezen na věž klášterního kostela v Broumově. Mobiliář kostela sv. Markéty byl částečně rozkraden, zbytek uložen v depositáři. Bohoslužby se v zimním období konají v kapli Panny Marie na místním hřbitově. V teplém období se mše konají v kostele sv. Markéty, kde se slouží i jiné církevní obřady.

- Hřbitovní novogotická kaple s nástěnnými malbami z r. 1878.

- několik statků broumovského typu

- fara

- drobné sakrální památky (dokumentace Collegia pro arte antiqua z r. 1999)

Sport a tělovýchova

Obec má nyní fotbalové hřiště, které je neudržované, zarostlé. Fotbalové hřiště tak svou roli neplní, jiná sportoviště v obci nejsou a obyvatelé tak musí za sportovním vyžitím dojíždět do okolních měst, nejčastěji do Broumova, nebo také Meziměstí apod.

6. Životní prostředí

Ochrana životního prostředí

CHKO Broumovsko

Obec Šonov leží na území chráněné krajinné oblasti Broumovsko. Broumovský výběžek ve východních Čechách**,** ohraničený věncem hor Javořích, Stolových a Jestřebích, je malebná krajina s ostrůvky divoké přírody, známá především svými rozsáhlými skalními městy a unikátní církevní a lidovou architekturou. Staleté osídlení a hospodaření dalo vzniknout ekologicky a esteticky cenné oblasti, jedinečné v rámci celé naší země. Mozaika lesů a zemědělských pozemků, doplněná menšími sídly a liniemi stromořadí, remízky a drobnými stavbami, je protkaná sítí potoků a ozdobená skupinami skal a tajemnými skalními městy. Jako strážci se nad ní tyčí stolové hory Ostaš, Bor a Hejšovina.

Adršpašsko-teplické skály a Broumovské stěny, první proslulé rozsáhlým skalním městem, druhé podivuhodnými skalními útvary, jsou nejcennějšími částmi zdejší přírody, kde na specifický pískovcový reliéf a s ním související inverzní klima jsou vázány vzácné druhy květeny a zvířeny. Zdaleka však nejsou jedinými přírodními klenoty v oblasti: na stovkách lokalit je zaznamenán výskyt vzácných a zranitelných druhů, rozmanitých biotopů a zajímavých výtvorů neživé přírody. Význam některých lokalit se odráží v jejich vyhlášení za maloplošná zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000.

- Základní údaje

Rok vyhlášení:	1991
Rozloha:	410 km^2
Maloplošná zvláště chráněná území v CHKO:	2 národní přírodní rezervace, 1 národní přírodní památka, 3 přírodní rezervace, 5 přírodních památek
Jiné údaje:	V působnosti Správy CHKO Broumovsko je i národní přírodní památka Babiččino údolí. Na území CHKO Broumovsko je vyhlášeno 8 evropsky významných lokalit a ptačí oblast.

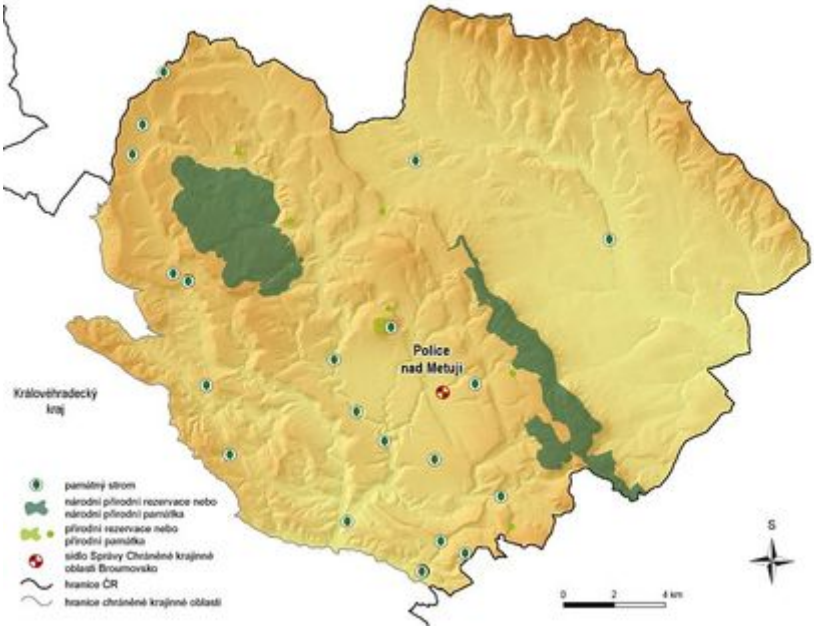

Území je rozděleno do čtyř zón ochrany přírody. Nejcennější je území I. zóny, která zahrnuje zejména přírodní ekosystémy pískovcových skalních oblastí i dochované zbytky přírodě blízkých lesů na těžko přístupných lokalitách a údolní nivy s větší biologickou rozmanitostí. Tvoří přibližně desetinu celkové plochy CHKO.

II. zónaCHKO (zabírá 14% území CHKO) zahrnuje lesy s různou, někdy značně změněnou druhovou skladbou, od starších, kvalitních listnatých a smíšených porostů až po čistě jehličnaté monokultury. Porosty jsou většinou stejnověké. Na zemědělské půdě tvoří II. zónu polokulturní až kulturní travinné porosty.

Největší část, více než tři čtvrtiny území zaujímají III. a IV. zóna. Jsou tvořeny zemědělskými pozemky a lesy s různou druhovou skladbou, vesměs jehličnaté, ale občas i velmi kvalitní smíšené a listnaté porosty menšího rozsahu, které nelze zahrnout do II. zóny a sídelními útvary. Lesy ve IV. zóně jsou menšího rozsahu, obklopené rozsáhlými plochami zemědělské půdy. IV. zóna je vymezena v prostoru Broumovské

kotliny, nový návrh zonace počítá s jejím podstatným zmenšením. Nově by však měla zahrnout i některé sídelní útvary, které jsou nyní součástí III. zóny.

V r. 2004 byl veřejně projednán a schválen Plán péče o CHKO Broumovsko platný do r. 2013. Tento dokument je hlavním odborným podkladem pro rozhodování Správy CHKO. Jsou v něm stanoveny cíle ochrany přírody a nástroje k jejich dosažení.

Ke zlepšení stavu chráněného území využívá Správa dotační programy Ministerstva životního prostředí. Kosení luk, výsadby stromořadí a solitérních dřevin, zvyšování podílu buku a jedle v lesích, péče o památné stromy, ostraha hnízd sokola a opatření na ochranu obojživelníků při jarním tahu podporuje Program péče o krajinu. Zakládání nových vodních ploch a obnovu mokřadů a přírodního charakteru toků umožňuje Program revitalizace říčních systémů.

Živou pamětí krajiny jsou památné stromy. V CHKO požívá ochrany institutu památného stromu 20 výjimečných stromů. U každého je umístěn panel s informacemi o jeho druhu, rozměrech, stáří a ošetřování, někdy i pověst spojená se stromem.

Výskyt některých druhů rostlin, živočichů nebo přírodních stanovišť je v CHKO významný i z celoevropského hlediska. Ptačí oblast evropské soustavy chráněných území Natura 2000 byla vyhlášena v lednu 2005 pro ochranu sokola stěhovavého a výra velkého. Zahrnuje všechny významné pískovcové celky na Broumovsku, které jsou pro tyto druhy ideálním životním prostředím. Pro ochranu mihule potoční jsou na národní seznam evropsky významných lokalit zařazeny části toků Metuje a Dřevíče. Pro svůj výskyt vzácných biotopů byly na tento seznam zařazeny také Adršpašsko-Teplické skály, Broumovské stěny a dosud nechráněná lokalita Žaltman.

Národní přírodní rezervace Broumovské stěny

Národní přírodní rezervace Broumovské stěny (pol. Broumowskie Ściany) byla vyhlášena v roce 1956 na rozloze 638 ha k ochraně krajinářsky významného nesouměrného hřbetu (kuesta) Broumovských stěn s řadou skalních měst. Nalézá se asi 4 km západně od městaBroumov v okrese Náchod.

Broumovské stěny z kvádrových pískovců středního turonu tvoří přirozenou hranici mezi Polickem a samotnou Broumovskou kotlinou. V závislosti na úklonu vrstev jsou svahy směrem do Polické pánve mírné, zato k severovýchodu do rovinaté Broumovské kotliny spadá hřeben stěnami.

Severní polovina Broumovských stěn se jeví jako jednoduchý a úzký asymetrický hřbet (typická kuesta), který od výrazného Honského Špičáku (652 m n. m.) přechází na jihovýchodě přes Strážnou horu (688 m n. m.) a Loučnou horu (647 m n. m.) do mírné ploché sníženiny u obce Slavný. V průběhu celého hřbetu jsou v nejvyšších částech kolmé a převislé skalní stěny, v některých partiích až 50 m vysoké (Strážní hora, Hvězda, Supí hnízdo aj.). Mírně ukloněné svahy k jihozápadu jsou členěné několika hlubokými a dlouhými skalními kaňony. Nejznámější z nich je Kovářova rokle. V blokových akumulacích se nacházejí pseudokrasové jeskyně, protékané podzemním tokem (suťové jeskyně). Podobný ráz mají i některé další dlouhé rokle (Hruškova, Hájkova apod.), které rovněž odvodňují jihozápadní svahy Broumovských stěn směrem na řeku Metuji. I severovýchodní svahy jsou členěné skalními roklemi se stejně divokou modelací, ty však vzhledem k prudkým svahům tohoto úbočí mají jen krátký průběh. V jejich dnech, zahlcených mocnými blokovými sutěmi, se nacházejí podzemní systémy pseudokrasových suťových jeskyní, z nichž jeskyně ”Pod Luciferem” je svou délkou 395 m nejdelší a nejrozsáhlejší jeskyní v Broumovských stěnách. Jižní polovina Broumovských stěn od obce Slavný až po sedlo Machovský kříž na jihovýchodě nabývá složitější morfologii. Vlivem zvětšené frekvence tektonických poruch má zde terén podobu rozsáhlých pískovcových strukturních plošin s výrazným uplatněním pseudokrasového reliéfu. Na jihovýchodě je to plošina Signálu (708 m n. m.), příkře spadající do údolí Židovky a k zdrojnicím Bělského potoka. Okraje i povrch plošiny jsou modelovány pestrými tvary selektivního zvětrávání pískovců i

svahovými gravitačními pohyby a jsou rozčleněné roklemi a soutěskami i do menších skalních měst.

Plošina Božanovského Špičáku (773 m n. m.) je nejvyšší částí celých Broumovských stěn. Má rovněž velmi bohatou a pestrou pseudokrasovou modelaci s uplatněním selektivního zvětrávání a gravitačních procesů. Je také známa výskytem velkého počtu tzv. skalních hřibů, dále i skalních mís a různých typů škrapů. Poslední strukturní plošinou Broumovských stěn je pískovcové plató mezi vrcholy Velké kupy (708 m n. m.) a Koruny (769 m n. m.). Plošina výrazně vystupuje příkrými a vysokými srázy nad plochou Broumovskou kotlinu, opět s pestrou pseudokrasovou modelací. Členitá morfologie především okrajů těchto strukturních plošin podmiňuje i početný výskyt podzemních prostor jeskynního až propasťovitého charakteru. Česká část Stolových hor, která je zařazena v NPR Broumovské stěny, se nachází jihovýchodně od Machovského sedla. Geologicky a geomorfologicky je pokračováním Broumovských stěn. Polská část Stolových hor navazuje na Broumovské stěny a je součástí NP Stolové hory. Nejvyšším vrcholem polské části je Velká Hejšovina.

Nejzajímavější partie Broumovských stěn jsou zpřístupněné hustou sítí turistických značených cest a stezek, které umožňují poměrně pohodlný průchod jinak těžko prostupného terénu. Četné vyhlídkové vrcholy (Hvězda, Supí koš, Koruna, Božanovský Špičák a další) poskytují výhledy nejen na blízký skalní terén a další okolí Policka a Broumovska, ale i k dalekým obzorům s charakteristickou konturou hřebenů Krkonoš, Sovích hor, Orlických a Bystřických hor a přes polskou Kladskou kotlinu až po vzdálený Králický Sněžník a Jeseníky. Nejvíce navštěvovanou partií Broumovských stěn je Hvězda (671 m n. m.), která je i velkou křižovatkou turistických cest. Přitažlivostí tohoto místa je nejen výhled do Broumovské kotliny s pohraničními horami v pozadí, ale také známá barokní kaple, postavená v letech 1732–33 podle plánů K. I. Dientzenhofera a oblíbená turistická chata, postavená ve švýcarském slohu. V těsné blízkosti Broumovských stěn u obce Suchý Důl mělo docházet v letech 1892-1895 k 23 zjevením Panny Marie Suchodolské tehdy čtrnáctileté Kristině Ringlové. Církev nikdy (dodnes) tyto události neuznala. Rezervací prochází rozvodí mezi Severním mořem a Baltským mořem.

V obci se nalézá několik staveb, které svým charakterem odpovídají brownfields. Všechny tyto stavby jsou však v soukromém vlastnictví a obec na ně nemá vliv.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec Šonov tvoří základní územní celek vymezený vlastním katastrálním územím. Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Je veřejnoprávní korporací s plnou právní subjektivitou, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem. Obec leží ve správním obvodu Broumov. Posláním obce je zajištění veřejné správy na svém území, případně výkon státní správy v územním obvodu a za podmínek stanovených zákony. Obec má dva stálé zaměstnance. Obec také

využívá pracovníky k veřejně prospěšným pracím. Spolupracuje s Úřadem práce v Broumově.

Organizace zřizované obcí

Mateřská škola – kapacita školy je 20 dětí. Škola sídlí v budově Obecního úřadu.

Hospodaření a majetek obce

Obec po většinu své historie hospodaří s mírným přebytkem hospodaření. Z níže uvedené tabulky (hospodaření v letech 2010 až 2014) je patrno, že záporný výsledek hospodaření má pouze při realizaci velkých investičních akcí. V roce 2010 byl výsledek ovlivněn vybudováním veřejného vodovodu.

Bilance rozpočtového hospodaření v posledních 5 letech:

Bilance rozpočtového hospodaření v posledních 5 letech:

Rok	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Výsledek v Kč
2010	12 459 005	14 762 726	-2 303 721
2011	5 965 232	3 768 057	2 197 175
2012	5 135 720	4 230 775	904 945
2013	11 013 769	10 274 441	739 328
2014	6 482 092	6 195 520	286 572

Získané nenárokové dotace v posledních 5 letech v Kč.

2010	2011	2012	2013	2014
8 100 748,00	464 777,00	304 727,00	5 408 760,00	557 527,00

Dlouhodobý hmotný majetek obce má k 31. 12. 2014 hodnotu 35 681 404 Kč.

Ve vlastnictví obce jsou tyto nemovitosti:

Bytový dům čp. 334	5 678 133 Kč
Obytný dům čp. 79	2 212 980 Kč
Budova OÚ čp. 318	1 014 410 Kč
Kulturní dům čp. 36	636 444 Kč
Domov pro seniory čp. 326	13 096 497 Kč
Márnice	15 767 Kč
Kaplička u Nové cesty č. 2828/1	313 488 Kč
Vodovod	10 312 919 Kč

Bytový dům č.p. 334 a obytný dům č.p. 79 jsou po rekonstrukci, stejně tak je ve výborném stavu domov pro seniory. Rekonstrukcí prošla i kaplička u Nové cesty.

Ekonomické výsledky hospodaření zřizovaných organizací

Obec provozuje mateřskou školku. Za rok 2013 byla bilance rozvahy 127 090,57 Kč, za rok 2014 je bilance 85 612,11 Kč. MŠ hospodaří s vyrovnaným rozpočtem.

Bezpečnost

Řízení krizových situací

Povodňovou komisi obce svolává na obecní úřad předseda povodňové komise při vyhlášení 2. stupně povodňové aktivity. O nebezpečí povodně a o přijatých opatřeních a o případné evakuaci musí být vlastníci ohrožených objektů včas povodňovou komisí obce upozorněni. Působnost komise je celé území obce Šonov.

Povodňová komise obce je podřízena povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností Broumov. Stanoviště povodňové komise je obecní úřad.

Rizika živelních pohrom a jejich předcházení

Obec má zpracovaný a schválený povodňový plán. Informovanost občanů o živelných pohromách zajišťuje pomocí systému VISO (Varovný Informační Systém Obyvatelstva), který funguje prakticky na celém Broumovsku. Obec dále využívá pro varování občanů maily nebo sms. Z hlediska živelných pohrom je obec ohrožena povodněmi a větrem. Riziko však není příliš vysoké, proto zatím nebyla přijata další doplňující opatření

Míra kriminality (podíl trestných činů na 1 000 obyvatel) - index kriminality na Broumovsku 17,1.

Obec doposud nevyužívala dotačních titulů pro prevenci kriminality z důvodu téměř nulové úrovně trestné činnosti.

Přestupky (cca 1/rok) jsou řešeny na Městském úřadu Broumov, který pro Šonov vykonává službu přestupkové komise.

Vnější vztahy a vazby

Obec je členem DSO Broumovsko, MAS Broumovsko+, Euroregionu Glacensis, Sdružení místních samospráv.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno v rámci zpracování plánu rozvoje obce Šonov. V rámci šetření byli osloveni všichni obyvatelé obce, včetně podnikatelských subjektů a zájmových skupin.

V současné době má obec 287 obyvatel. Dotazníky byly distribuovány mezi obyvatele prostřednictvím zpravodaje a přístupné na www stránkách obce. Celkem se vrátilo 28 dotazníků, což představuje

návratnost cca 11,5%. Obvykle představuje jeden dotazník stanovisko celé domácnosti, což při průměrném počtu 3 osob na domácnost představuje cca 9% obyvatel. Dalších 3 dotazníky se vrátily od podnikatelských subjektů a zájmových skupin. Návratnost není příliš vysoká, obyvatelé tak neprojevili velkou aktivitu a snahu zapojit se do plánování rozvoje obce Z hlediska rozložení obyvatel musíme konstatovat, že vyšší zapojení je mezi obyvateli ženského pohlaví, tj. 57% vrácených dotazníků a věkové kategorie 30-49let, kde dotazník vyplňovalo 49%.

V dotazníku byla zjišťována spokojenost se současným životem v obci, zohledněny byly různé oblasti života a dotazovaní měli identifikovat největší klady a zápory obce. Současně dostali možnost vyjádřit se k tomu, jaké služby jim v obci nejvíce chybí. Součástí dotazníku byl průzkum spokojenosti v oblasti společenského setkávání, určení investičních priorit a směr rozvoje obce, stejně jako zpětná vazba úřadu o účinnosti a efektivnosti www stránek jako informačního kanálu. Závěrečná část dotazníku je věnována demografickým údajům. Respondenti dostali také možnost napsat jakoukoliv připomínku, námět či vzkaz vedení obce.

Dotazníkové šetření bude přílohou tohoto plánu rozvoje obce. Za podstatný a pozitivní fakt lze považovat skutečnost, že obyvatelé Šonova jsou s životem v obci většinou spokojeni a dobře se jim v ní žije, což je velice pozitivní zpětná vazba pro zastupitelstvo a vedení obce, že svou práci dělají dobře, podporuje pospolitost obyvatel, jejich spolkovou činnost a investice jsou zaměřeny na zlepšení kvality života v obci. Z grafu vyplývá, že 85% obyvatelům se v obci žije dobře. Nikdo neodpověděl, že by se mu v obci žilo špatně.

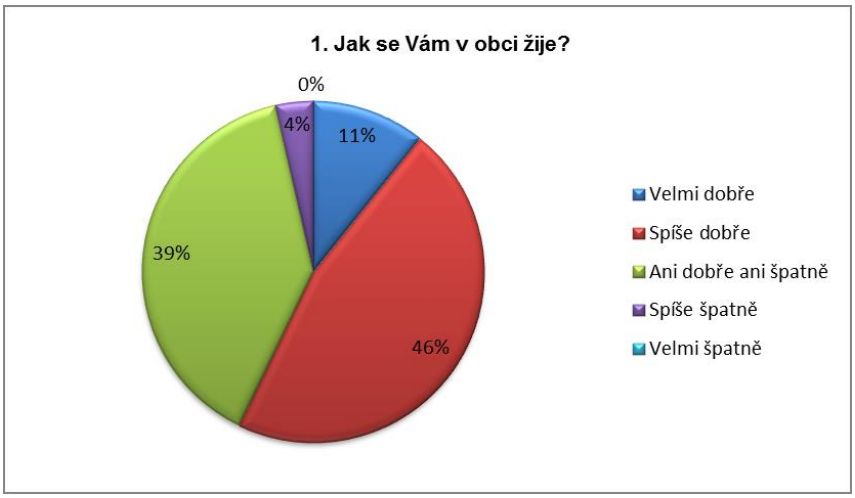

Nejvíce jsou lidé spokojeni s pěkným prostředím obce, samozřejmě s krásnou přírodou okolo obce a klidným životem v obci. Naopak lidem nejvíce chybí pošta, obchod a hřiště pro děti. Dalším negativním faktorem (57 % lidí) v obci vyhodnotili občané jako špatné vztahy mezi lidmi, špatný kulturní program, nedostačující autobusová doprava o víkendech a svátcích a málo pracovních příležitostí. Subjektivní vnímání lidí je velice zajímavé, protože např. v oblasti zaměstnávání místních přímo v obci je Šonov v oblasti nadprůměrný. Stejně tak lze hodnotit dopravní obslužnost jako velice dobrou, přesto její omezení o víkendu má velký vliv na hodnocení dopravní obslužnosti jako celku.

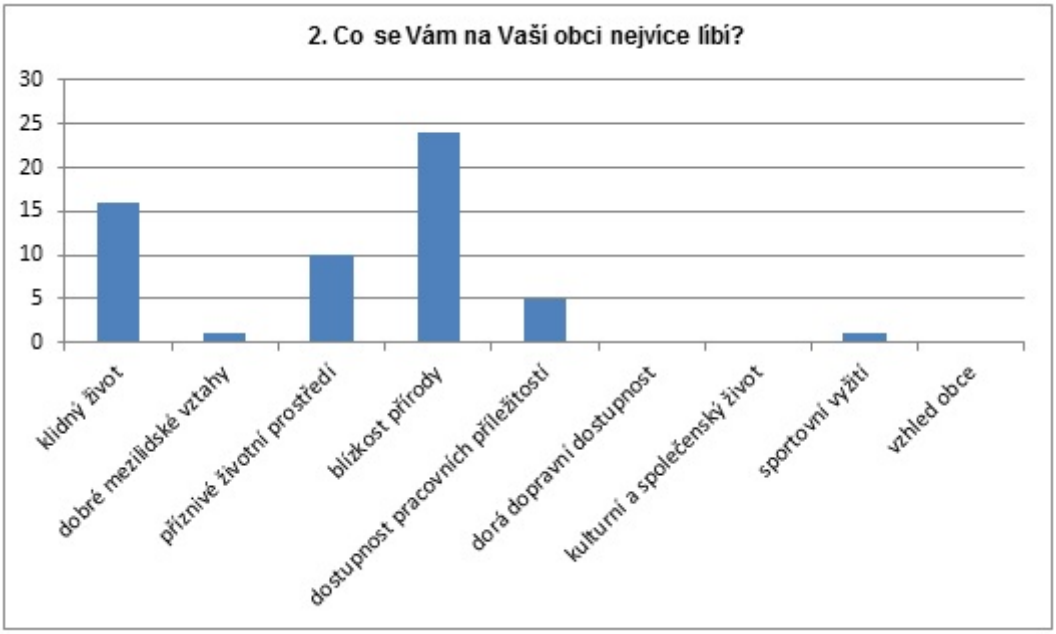

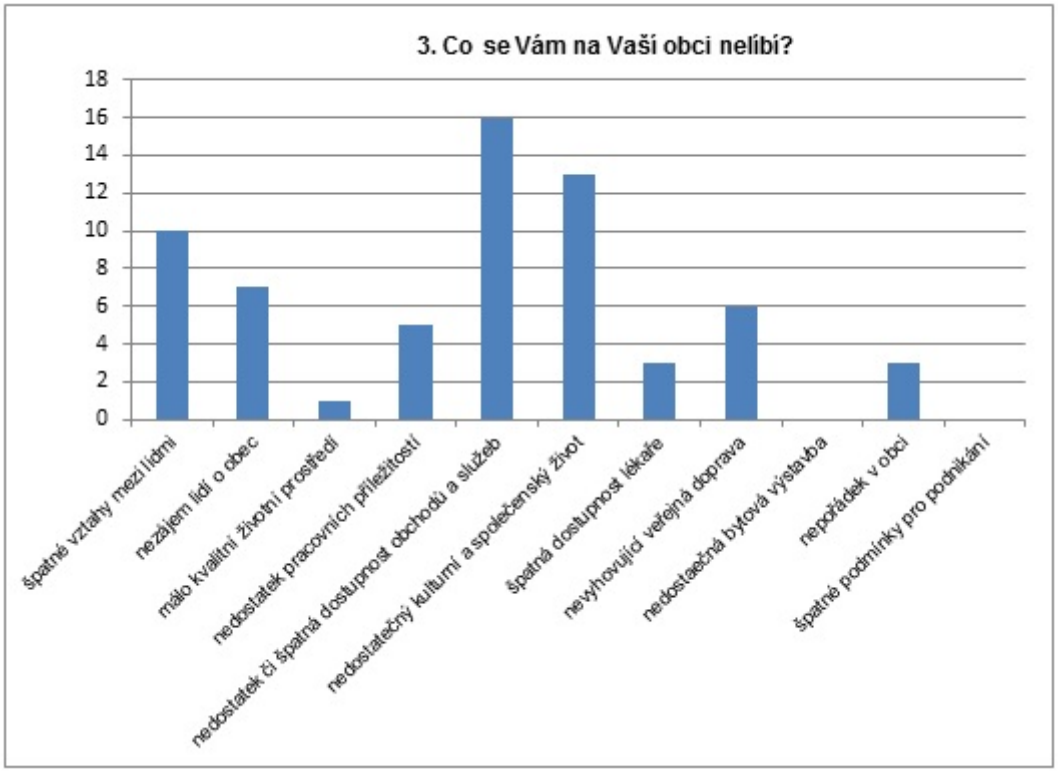

Otázka mezilidských vztahů je velice zajímavá. V odpovědích na tuto otázku se odráží i vnímání vedení obce a plně mu odpovídá. Proto hodnotí oblast mezilidských vztahů jako velice důležitou a na jejich zlepšení se hodlá zaměřit.

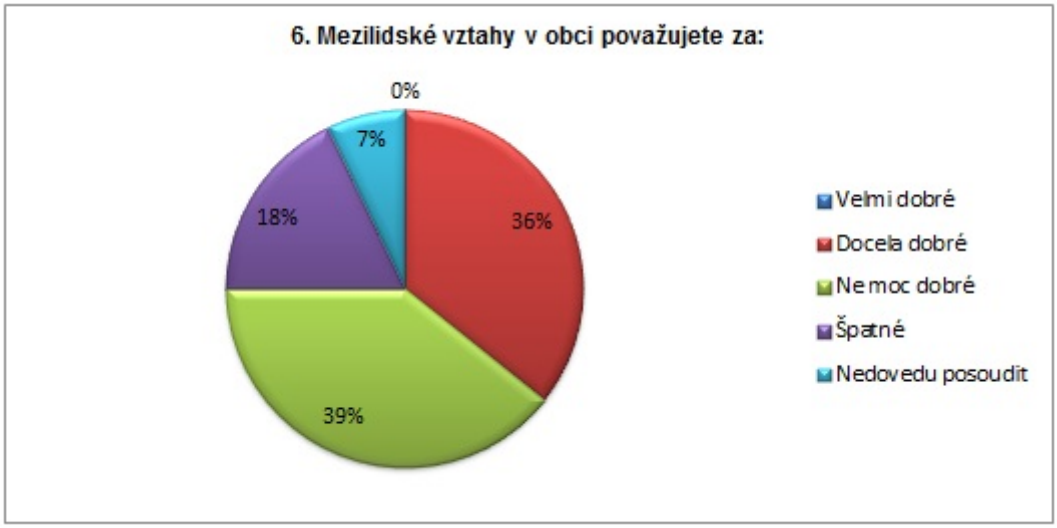

Jako dobrou zprávu pro zastupitelstvo je i to, že celých 71 % lidí z dotázaných je ochotno obci pomoci s pořádkem v obci, s pořádáním kulturních akcí i úklidem po akcích. Je vidět, že dotázaní lidé se rádi do dění v obci zapojí, pokud budou vyzváni.

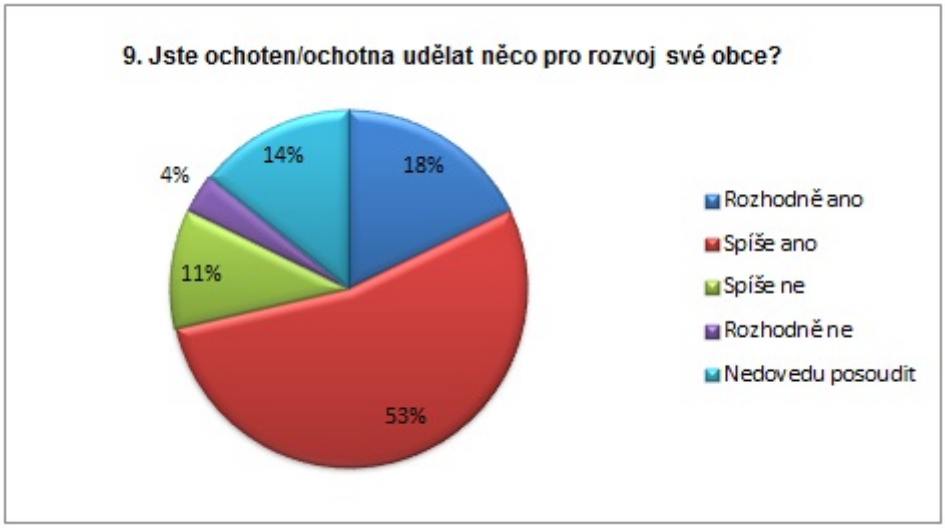

Za významný a pozitivní výsledek lze považovat otázku o rozdělení finančních prostředků a výběru investic pro rozvoj obce, kde s 23% vítězí podpora kultury, společenských a sportovních aktivit a akcí. Dále by lidé rádi investovali do výstavby obchodu a pošty. V neposlední řadě by lidé uvítali rekonstrukci místních komunikací, nejvíce horní část a přidání spojů v autobusové dopravě hlavně o víkendech a svátcích.

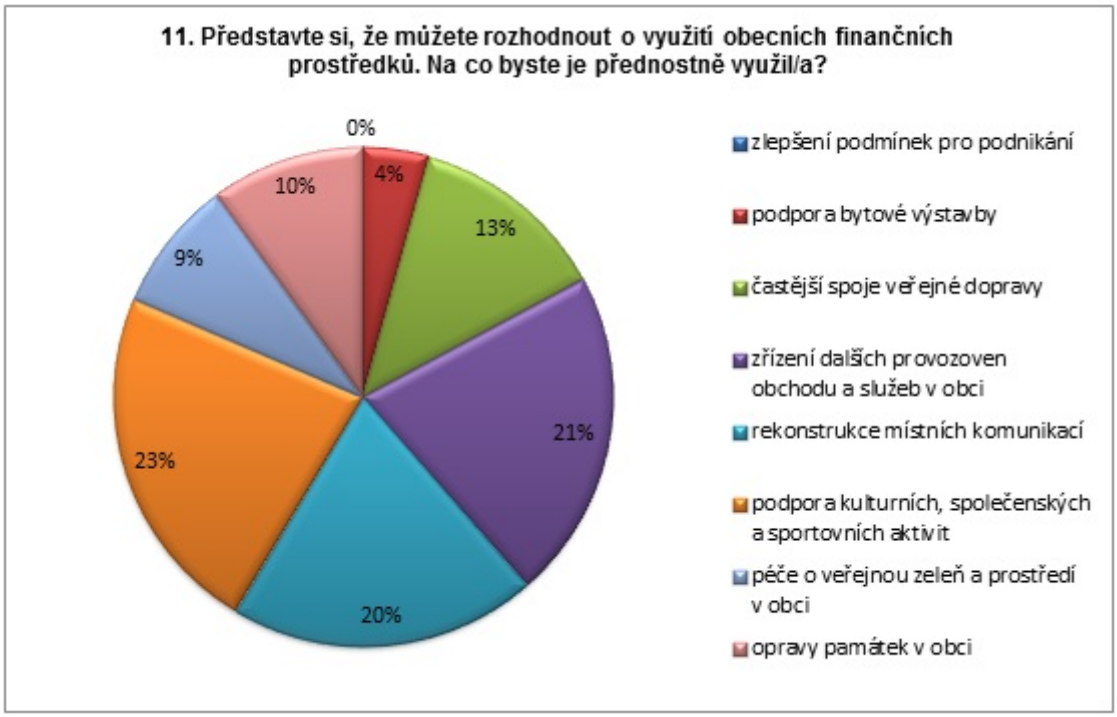

Jako další velice důležitý bod pro zastupitelstvo je kulturní a společenský život v obci. Bohužel celých 54 % lidí si myslí, že v obci je nedostatek příležitostí pro kulturu, sport a společenské vyžití. To by měl být podnět pro obec, aby se pokusila toto změnit a vylepšit. Lidem chybí dětská hřiště, fotbalové hřiště a kultura všeobecně.

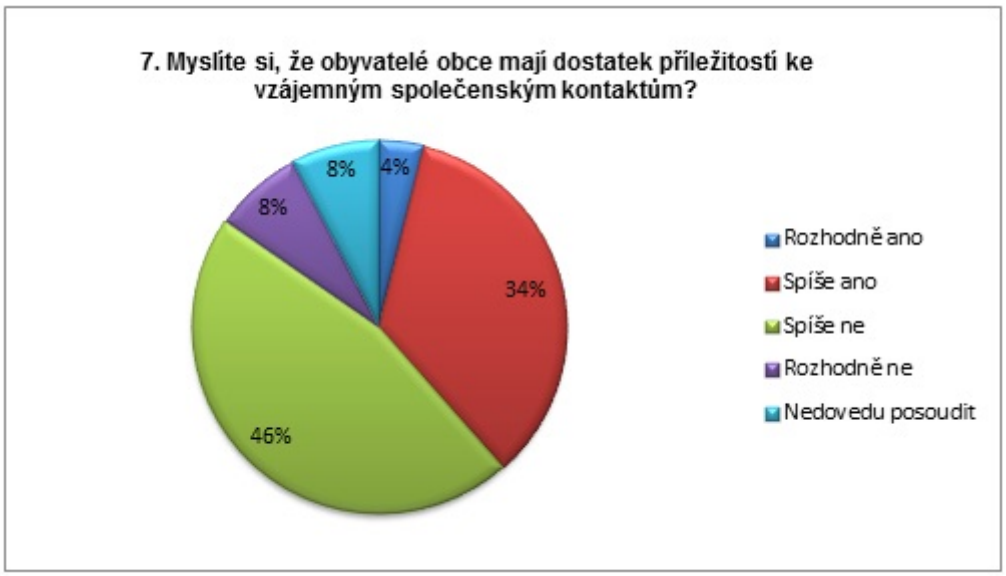

Ze tří vrácených dotazníků od podnikatelských nebo zájmových skupin lze vyčíst, že organizace jsou počtem lidí stabilní. Od obce očekávají i nadále stejnou podporu a jejich vztahy s obcí jsou velmi dobré. Většina by ale uvítala větší podporu od státu. Vzhledem k zaměření podnikatelských subjektů můžou nabídnout obci pomoc při pořádání akcí a brigádnickou činnost.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Základní strategická východiska jsou popsána v tabulce SWOT analýzy. Plán se opírá o silné stránky obce, kterými je zejména překrásná příroda a klidné prostředí u hranic naší země, nerušené hraničními přechody a s tím souvisejícím provozem. Kombinace nádherné přírody a přírodních krás CHKO Broumovsko, husté sítě cyklostezek a tras pro pěší turistiku, stejně jako turistická infrastruktura dělají z obce velice atraktivní místo pro trávení dovolené. Dobrá občanská vybavenost (vzhledem k velikosti a geografickém umístění obce) z ní činí příjemné místo pro život. Silnou stránkou je rozhodně i aktivní vedení obce, které dlouhodobě realizuje investiční a rozvojové projekty, stejně jako obyvatelé, kteří v naprosté většině jsou ochotni zapojit se do nejrůznějších akcí a pomáhat.

Za nejvýznamnější slabou stránku považujeme horší mezilidské vztahy a s tím související nižší míru sounáležitosti mezi lidmi. Slabou stránkou je i chybějící infrastruktura v oblasti obchodu a služeb a pro volnočasové aktivity dětí i dospělých.

Obec je ohrožena dalším případným ekonomickým zhoršením už tak hospodářsky slabého regionu, které by mohlo přinést odliv obyvatel, což bude mít za následek postupné stárnutí obyvatel a vymírání vesnice. Proto by obec měla využít svých příležitostí, které pro ni představuje turistická atraktivita a rozvoj v oblasti cestovního ruchu. Současně by měla soustavně pracovat na tom, aby obec nabízela dostatečnou občanskou vybavenost, možnosti pro trávení volného času a aktivní kulturní a společenský život, aby se posílila sounáležitost obyvatel a ti zůstávali a mladí se vraceli. Současně bude aktivně podporovat příchod nových obyvatel.

SWOT analýza

Silné stránky

- **Nádherná příroda a atraktivní turistické cíle.**
- **Aktivní přístup vedení obce k jejímu rozvoji a trvalý rozvoj prostřednictvím investičních a rozvojových projektů.**
- **Aktivní obyvatelé, kteří jsou ochotni se zapojit do plánování a realizace obecních akcí.**
- **Dobrá zaměstnanost, cca 1/3 ekonomicky aktivních obyvatel je zaměstnána přímo v obci.**
- **Hospoda s velkým sálem.**
- **Turistická infrastruktura - kemp, turistická ubytovna, penziony a ubytování v soukromí.**
- **Dobrá občanská vybavenost (Domov pro seniory, MŠ, knihovna, vodovod)**
- **Hustá síť cyklostezek a stezek pro pěší turistiku.**
- **Atraktivní turistická oblast Broumovska i příhraničí.**
- **Dobrá dostupnost větších měst (Broumov).**

Slabé stránky

- **Základní škola – děti musí dojíždět do okolí.**
- **Nedostatečné autobusové spojení o víkendech a svátcích.**
- **Špatná komunikace v horní části obce.**
- **Chybějící služby a obchody (pošta, obchod).**
- **Nedostatek zařízení pro volnočasové a sportovní aktivity dětí i dospělých (chybí dětská hřiště, sportoviště).**
- **Špatné vztahy mezi občany obce.**

Příležitosti

- **Aktivní účast na meziobecní spolupráci jak v rámci Broumovska, tak i zahraničí.**
- **Zachování počtu obyvatel a jejich zvýšení.**
- **Rozvoj cestovního ruchu – podpora výstavby či rozšíření turistické infrastruktury, nové turistické atraktivity.**
- **Podpora činnosti spolků a zájmových organizací.**
- **Zapojení lidí do dění v obci, zvýšení sounáležitosti a vylepšení mezilidských vztahů.**
- **Nové možnosti pro volnočasové aktivity dětí i dospělých.**

Hrozby

- **Neprofinancování rozvojových projektů.**
- **Další ekonomické oslabování regionu a rostoucí nezaměstnanost.**
- **Neefektivní čerpání evropských a státních dotací.**
- **Postupné stárnutí obyvatelstva a odliv obyvatel do okolních měst.**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize:

Šonov – místo pro spokojený plnohodnotný život v souladu s přírodou.

Šonov jako místo pro klidný život uprostřed nádherné přírody.

Šonov jako místo, které nabízí dostatečnou občanskou vybavenost, dobrou dopravní dostupnost do větších měst, vysokou úroveň bezpečnosti a aktivní společenský a kulturní život.

Šonov, místo, které nabízí dostatek možností pro trávení volného času pro dospělé i děti.

Globální cíl:

Vytvářet podmínky pro spokojený život obyvatel s důrazem na budování sounáležitosti a kvalitních mezilidských vztahů

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost — Střední důležitost — Nízká důležitost

Cíl : „Udržení počtu obyvatel a jeho zvyšování"

Udržení počtu obyvatel a jeho postupný růst je klíčovým faktorem pro budoucnost obce a život v ní. Pro naplnění tohoto cíle je třeba zajišťovat příjemné prostředí, vybavenost obce v maximální možné míře, starat se o obecní majetek a jeho postupnou obnovu, o veřejná prostranství, vytvářet podmínky pro příchod nových obyvatel.

Opatření : „Obnova a výstavba obecního majetku"	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Rekonstrukce sálu Kulturního domu nad hospodou"	2016 - 2018	Starosta	1500000	Vlastní + externí
Celkovou rekonstrukcí současného nevyhovujícího sálu v KD Šonov zajistit příjemné, krásné a moderní zázemí pro společenská setkání občanů obce a návštěvníků na různých druzích zábav a plesů, dětských maškarních karnevalech, přednáškách, rodinných akcích a jiných společenských setkáních. Projekt je zaměřen na všechny věkové kategorie, od dětí přes dospělé občany až po seniory.				
„Oprava fasády a střechy budovy OÚ a MŠ Šonov"	2016 - 2018	Starosta	2500000	Vlastní + externí
Oprava rozpadající se fasády a zatékající střešní krytiny. Interiér budovy již prošel celý rekonstrukcí a je v bezvadném stavu. Už jen zbývá plášť a střecha budovy. Projekt je zaměřen na děti v rámci provozu mateřské školy, na občany obce v rámci fungování obecního úřadu a na návštěvníky obce, kteří budou ubytováni v obecní turistické ubytovně, která je také umístěna v budově.				
„Obnova místních a účelových komunikací"	-		0	

Opatření : „Zvýšení počtu obyvatel"	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

„Příprava a prodej stavebních parcel”	-		0	

Opatření : „Udržení a budování občanské vybavenosti”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Udržení provozu MŠ”	-		0	
Fungující MŠ je jednou z velkých výhod obce a velice vítanou výhodou pro obyvatele. Často může hrát jednu z hlavních rolí při výběru místa pro stavbu domu u mladých lidí.				
„Udržení a zkvalitnění dopravní obslužnosti”	-		0	
Cílem je udržet stávající vysokou frekvenci dopravních spojů ve všední dny a postupně navýšit počet spojů o víkendu. Dobrá dopravní dostupnost v případě dojíždění do práce mimo obec je velice dobře hodnoceným benefitem bydlení v obci.				
„Zřízení SMS Infokanálu”	-		0	
SMS infokanál je jedním z nejefektivnějších způsobů komunikace mezi obcí a občany. V současnosti, kdy je jedním z nejvyužívanějších kanálů webová prezentace obce, existuje stále velká skupina obyvatel, která nemá k internetu přístup či jej nevyužívá. Naproti tomu mobilní telefon má a aktivně používá dnes snad již každý, včetně seniorů. SMS Infokanál bude sloužit ke sdílení podstatných informací ze života obce, sdílení informací o pořádání nejrůznějších akcí, sdílení různých výzev apod.				

Cíl : „Podpora a vytváření nových možností pro volnočasové aktivity pro děti i dospělé”

V současné době v obci není uspokojivá vybavenost v oblasti trávení volného času. Současně obec řeší problém nízké aktivity občanů a nízké sounáležitosti (s horšími mezilidskými vztahy). Hlavním cílem v této oblasti je postupně vytvořit nové příležitosti trávení volného času pro dospělé i děti a aktivně podporovat občanskou aktivitu, zapojení do pořádaných akcí a zvýšení sounáležitosti.

Opatření : „Vytvoření nových možností pro trávení volného času”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
− „Víceúčelové sportoviště Šonov”	2016 - 2017	Starosta	100000	Vlastní + externí
Na původním nevyužívaném fotbalovém hřišti vybudovat moderní víceúčelové sportoviště pro provozování sportů: kopaná, tenis, volejbal, nohejbal, košíková apod. Sportoviště bude zaměřeno na děti a mládež a nabídnout mládeži sportovní vyžití ve svém volném čase a odpoutat tak jejich pozornost od počítačů, tabletů a mobilních telefonů a zvýšit fyzickou zdatnost dětí a mládeže.				
„Výstavba dětského hřiště a dětského lanového parku”	-		0	

Opatření : „Podpora a oživení spolků”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Podpora stávajících spolků a jejich aktivit”	-		0	
Motivace k vytvoření dětského oddílu v rámci stávajících spolků, např. Mladých chovatelů, Mladých myslivců apod.				
„Aktivní podpora a inicializace vzniku zájmových organizací a kroužků pro děti a mládež”	-		0	
Podpora vzniku nové organizace pro mládež, např. Mladí chovatelé či myslivci, po vybudování multifunkčního sportoviště sportovní oddíly, cyklistika, turistika, přespolní běh apod.). Cílem je nabídnout dětem možnost trávení volného času ve vsi a tím podporovat a upevňovat sounáležitost s obcí.				
„Podpora vzniku spolků a oživení společenského života”	-		0	
Obec může využít fungující meziobecní spolupráci ke sdílení zkušeností, vzájemným návštěvám a inspiraci (abychom neobjevovali již objevené).				
„Udržení stávajících pořádaných akcí a pořádání nových”	-		0	
„Nové možnosti pro seniory i ostatní – asistovaný online nákup”	-		0	
I z dotazníkového průzkumu vyplynul cítěný nedostatek obchodů a služeb ve vsi. Obec sama pravděpodobně nebude provozovat obchody, může jejich vznik pouze podporovat. Na druhou stranu je dnes vysoce rozvinutá kultura nakupování online přes internet. V rámci knihovny budou pořádány osvětová setkání pro dospělé i seniory, ve kterých se dozví zákonitosti a pravidla nakupování na internetu a za asistence si tak budou moci pořídit, co potřebují bez nutnosti vypravit se do města a obíhat obchody.				

Cíl : „Rozvoj cestovního ruchu”

Cestovní ruch je pro celkový rozvoj Broumovska nesmírně důležitý. Po utlumení tradičních průmyslových odvětví se jedná o největší zdroj příjmů celé oblasti. Celý region je turisticky velice atraktivní a lákavý, plný přírodních unikátů a zajímavostí. Šonov má velký potenciál, který se obec snaží aktivně využívat. Největší

výhodou je naprostý klid v celém okolí, blízkost přírody a atraktivních přírodních cílů, hustá síť cyklostezek a turistických cest a postupně budovaná vybavenost v oblasti turistické infrastruktury. Hlavním cílem v této oblasti je vytěžit maximálně stávající kapacity, udržovat stávající kulturní památky a budovat postupně nové turistické cíle.

Opatření : „Obnova stávajících kulturních památek a zajímavostí"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Obnova hřbitova (postupná rekonstrukce)"	-		0	
„Obnova hřbitova (postupná rekonstrukce)"	-		0	

Opatření : „Budování turistické infrastruktury"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Podpora vzniku nových ubytovacích kapacit"	-		0	
Vzhledem k tomu, že stávající ubytovací kapacity jsou většinou plně naplněny, cílem je motivovat obyvatele k vytváření dalších ubytovacích kapacit ve formě penzionů či ubytování v soukromí.				

Opatření : „Tvorba nových turistických cílů"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Vybudování Střediska ekologické výchovy"	-		0	
Pro vybudování střediska ekologické výchovy má Šonov prakticky ideální pozici. Nachází se v CHKO Broumovsko, kde je nádherná nezničená příroda. Sama obec je situována na velice klidném místě, nezatížená dopravou a s ideálními podmínkami pro pěší turistiku i cykloturistiku. V obci je zachována a udržována zemědělská tradice, je tu fungující zemědělské družstvo i ovčí farma. Obec navíc vlastní pozemky vhodné pro výstavbu, takže má prostor, kde středisko realizovat.				

Opatření : „Podpora meziobecní spolupráce a projektů s oblastním přesahem"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Využít synergie ve společné propagaci a komunikaci"	-		0	
Infomateriály, mapy, internetové prezentace, oslovení v rámci veletrhů cestovního ruchu – k propagaci příhraničí, Broumovska a obce jako takové.				
„Využití sítě budovaných cyklostezek v oblasti a vytvořit podmínky pro využití trendů poslední doby – elektrokol."	-		0	
Elektrokola získávají čím dál větší popularitu a díky jejich nenáročnosti a délce dojezdu umožňují sportovní zážitek velice široké skupině lidí (ideální je např. pro seniory). Vybudováním dostatečné sítě dobíjecích stanic si budou moci turisté prohlédnout za jediný den velice velkou oblast a povede to k větší známosti regionu a obce a v důsledku k vyšší návštěvnosti. Dobíjecí stanice by měly být v místech, kde je možné nechat kolo dobít a zatím např. navštívit rozhlednu, muzeum, restauraci apod.				
„Oblastní Karta hosta"	-		0	
V rámci regionu (nejenom Broumovsko, ale i polské příhraničí) vytvořit systém v duchu Karty hosta – pro návštěvníka slevy a výhody v celé oblasti, v rámci zapojených obcí i podnikatelů (slevy na vstupné, cestovné, zvýhodněné podmínky apod. Cílem je návštěvníkům ukázat vše, co region nabízí tak, aby z toho všechny obce profitovaly.				

B.3 Podpora realizace programu

Za realizaci programu bude zodpovědný starosta/starostka obce, jež může dále dle svých kompetencí přiřazovat zodpovědnost za realizaci jednotlivých aktivit dalším zaměstnancům úřadu či členům zastupitelstva.

Na plán rozvoje obce navazuje Akční plán, který je jeho nedílnou součástí a bude zpracován vždy na dva roky. V akčním plánu budou určeny jednotlivé aktivity, které budou v následujícím období v přípravné či realizační fázi. Po uplynutí dvou let bude Akční plán zhodnocen a vytvořen Akční plán na další období. Do plánu rozvoje obce bude poté přidán komentář o průběžném plnění jednotlivých cílů, případně bude rozšířen o nové aktivity, které tak přibydou do zásobníku projektů.